

Πρέπει δὴ καὶ μπρὸς νὰ δουλέψουμε νὰ γίνουμε
πρόγονοι καὶ μεις...

— Είναι βρωσιὰ αὐτὴ κατὰ τῆς ἱστορίας! παρα-
τηρεῖ ὁ ποιητής.

— Μιλᾶτε σὺν ποιητῆς, ἀπαντᾶει ὁ Ραμᾶς, μὰ
τὰ ἔθνη δὲ ζοῦνε μονάχα μὲ ποίηση!

— Τὰ ἔθνη ζοῦνε μονάχα μὲ ποίηση! φωνάζει
θυμωμένος ὁ κ. Μωρεάς, καὶ γυρίζοντας σὲ μένα
μὲ ρωτᾶει ἀπότομα, ἴσως γὰρ νὰ μὴ πεί περισ-
σότερα σὲ ζήτημα ποῦ φαινότανε πὼς τὸν ἐπειράζει:

— Καπνίζετε;

Τρόμαξα μὲ τὴν ἀπότομη ἐρώτηση, ἔτσι ὅπως
ἤμουνα καρφωμένος στὴν κουβέντα.

— Κι αὐτὰ ποῦ γράφανε οἱ ἐφημερίδες πὼς εἶ-
πατε γιὰ τὴ γλώσσα;

— "Α! αὐτά!.. καὶ γέλασε.

— Τότε γιατί δὲν τὰ διαφεύδετε;

— Νὰ τὰ διαφεύσω;

"Ἄλλο γέλιο χαλαρηγοποιτικώτατο. Κ' ἔστερ' ἀπὸ
λίγη ὄρα:

— Μὰ θαρρῶτε πὼς ἦρθα δὴ γιὰ νὰ διαφεύδω
τις ἐφημερίδες; Κ' ἔπειτα, ποιά σημασία ἔχει μιά
διάφευση; "Ανοῦστε τί ἔπαθα στὴ Γαλλία ὅταν ἔβγαλα
τὸν «Περιπατῆ ἠεροσκυνητῆ» μου...

Καὶ μᾶς δηγήθηγε ἕνα χαριτωμένο ἀνέκδοτο
ποῦ ἦταν ἀρκετὸ νὰ μᾶς πείσει πὼς μιά διάφευση
δὲν ἔχει καμιά σημασία ἀφοῦ ὁ κόσμος θὰ πιστεῦει
πάντα κείν' ποῦ πρωτοδιάβασε.

Τὴν ἄλλη μέρα ποῦ μ' ἀντάμωσε ὁ Ραμᾶς, μοῦ
εἶπε:

— Μαγεμένος εἶμαι μὲ τὴν γνωριμιὰ τοῦ Μω-
ρεάς!

— Κ' ἐγὼ τὸ ἴδιο!

Δ. Τ.

Ἄ. Τ. δηγῆται: κά-τι περασμένο σὲ δυὸ στενὲς (1)
φιλενάδες.

— Πότε ἔγινε αὐτὸ τὸ ἐπιστάδιο κύριε Θ.

— Μὰ, θὰ εἶναι καμιά εἰκοσαριά χρόνια ἴσως τὸ θυμώ-
σαστε.

— "Εγὼ, καθόλου" ἢ κ. Β. πιθανόν.

— Ἐρεῖτε, ὁ γιατρός κ. Ε. στὰ νεῖατα του ἔθνε στις
Μούσες.

— Μὰ καὶ τώρα νομίζω δὲν κάνει ἄλλο παρὰ νὰ θύη..
καὶ ἀπολύη.

ἐφημερίδες.

Ἄ. Τ. Περικλῆς. "Αφῆστε τὰ σῆς παρακαλῶ, αὐτά." ἔχω
τόσον καιρὸ νὰ σῆς ἰδῶ...

Ἄ. Τ. Κάρκια. "Ἀλήθεια, κ. Περικλῆ, σωστὸν ἕνα χρόνο
ἔχουμε νὰ σῆς ἰδοῦμε. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποῦ πέθανε ἡ μα-
καρίτισσα ἡ Μάρθα...

Ἄ. Τ. Περικλῆς (ταραγμένος). Ὁ καιρὸς τρέχει γρήγορα..
Ἄ. Τ. Κάρκια. Δὲν ξέρεις, Μάρθα. Καλῆτερα ποῦ δὲν ἦρ-
θες στὸν μημόσουνο. Καὶ λείψανο νὰ εἶταν, δὲν θὰ εἶταν
τόση συγκίνηση. Καλὴ ἢ θεὰ Ἐρῆνη δὲν θὰνθῆξει. Τὴν
πῆγαν λιποθυμισμένη στὸ ἀμάξι. Ἡ μαμὰ ἔμεινε σπῆτι
της" ποῦ νὰ τὴν ἀφῆσει μονάχη. Μοῦ λέει, εἰς. Κάρκια,
εἶναι καιρὸς νὰ πᾶς πᾶς σπῆτι, ἡ Μάρθα εἶναι μόνη της
νὰ ὁ κ. Περικλῆς θὰ λάβει τὴν καλοσύνη νὰ σὲ συνοδέ-
ψει... (στὸν Περικλῆ). Δὲν εἶταν, ἀλήθεια, κ. Περικλῆ,
τρομερὴ ἢ συγκίνηση; Ὅλοι κλαίγαμε...

Ἄ. Τ. Περικλῆς. Τρομερῆ...

Ἄ. Τ. Λεάντρος (στὴ Κάρκια). Λοιπόν:

Ἄ. Τ. Κάρκια. Τί ἄλλο θέλεις;

Ἄ. Τ. Λεάντρος. Εἶταν καὶ κόσμος;

Ἄ. Τ. Κάρκια. Κόντεψε νὰ γιομίσῃ ἡ ἐκκλησιὰ.

Ἄ. Τ. Λεάντρος. Καὶ κλαίγαμε ὅλοι;

Ἄ. Τ. Κάρκια. Ὅλοι βέβαια.

Ἄ. Τ. Λεάντρος. Ὁ Ἄριστιδης εἶταν;

Ἄ. Τ. Κάρκια. Πῶς δὲν εἶταν.

ΜΗΔΕΙΑ*

Ποιητικὴ μετάφραση ΓΙΑΝΝΗ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗ

(Συνέχεια)

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ: (μὲ τὰ παιδιὰ)

Δίσπεινα, τὰ παιδιὰ σου ἔτοῦτα δὲν τὰ διώχνουν.

Πασίχαρη στὰ χέρια της τὰ δῶρα ἢ νύφη.

Τὰ ἐπῆρε κ' ἔτσι, τὰ μικρά σου, θὰ ἡσυχάσουν.

ΜΗΔΕΙΑ:

"Α!

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:

Πῶς; τρέμεις τώρα ποῦ ἔλαβες ὅ,τι ἐπόθεις,

Καί, πισοτρέφοντας τὸ πρόσωπό σου ἐκείθε,

Χαρούμενη δὲ δέχεσαι τὰ ὅσα σοῦ λέγω;

ΜΗΔΕΙΑ:

"Ἄχ, ἄχ!

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:

Τὰ λόγια μου μ' ἔτοῦτα δὲν ταιριάζουν!

ΜΗΔΕΙΑ:

Καὶ τρισαλλοίμονό μου!

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:

Μήπως σοῦ ἔχω φέρει

"Ἄντις καλὴ κακὴ εἶδηση ξεγελασμένος;

ΜΗΔΕΙΑ:

Μοῦ εἶπες ὅ,τι ἔπρεπε νὰ εἶπῃς δὲ φταίς καθόλου.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:

Πῶς λοιπὸν τὰ μάτια σου κλαίνε συννεφιασμένα;

ΜΗΔΕΙΑ:

Μεγάλη ἢ ἀνάγκη, γέροντα, μὲ βιάζει! ἔτοῦτα

Τὰ ἐφέρανε οἱ Θεοὶ κ' ἡ ἀσυλλογισιά μου (α)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:

Θάρρος: καὶ τὰ παιδιὰ σου θὰ σὲ στείλουν χάτου (β)

ΜΗΔΕΙΑ:

"Ἡ μαύρη ἐγὼ προπῆτερικ ἄλλους θὰ στείλω. (α)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ:

Δὲν εἶσκν ἡ πρώτη ποῦ ἔχωρίστης τὰ παιδιὰ σου!

Κ' ὑπομονὴ χρειάζεται σ' ὅ,τι μὲς εὐρη.

*) Ἡ ἀρχὴ του στὸ 112 φύλλο τοῦ «Νουμᾶ».

(α) Ἡ Μήδεια εἰς αὐτοὺς καὶ τοὺς παρακάτω στίχους
μιλεῖ μὲ διπλὸ νόημα.

—(β) Δηλ: στὴν πατρίδα" τὸ λέει γιὰ τὸν ἄλλο στίχο.
(α) ἄλλοις θὰ στείλω: στὸν "Ἄδη θὰ στείλω
ἐτούτους δηλαδὴ τὰ παιδιὰ μου.

ΜΗΔΕΙΑ:

Ναὶ ἔτσι θὰ κάνω. Πήγαυε στὸ σπῆτι τόρα

Καὶ τῶν παιδιῶν ἑτοίμασε τὸ ταχτικὸ τους.

(Ἄ. Τ. Παιδαγωγὸς φεύγει μόνος του)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΜΗΔΕΙΑ:

Παιδάκια μου ὦ παιδάκια μου! λοιπὸν εὐρήθη

Γιὰ σῆς πατρίδα καὶ τὸ σπῆτι ποῦ τὰ δυὸ σας.

Μονάχη ἐμὲν' ἀφίοντας δυστυχισμένη,

Παντοτεινὰ θὰ μείνετε χωρὶς μητέρα!

Κ' ἐγὼ θὰ φύγω ἀποδιωχμένη σ' ἄλλους τόπους

Πρὶν σῆς χερῶ καὶ σῆς ἰδῶ τρισυτυχισμένα

Νὰ μοῦ μεγαλώσετε, πρὶν νὰ σῆς στολίσω

Γαμπρούς μὲ τίς νυφοῦλές σας καὶ πρὶν σῆς στρώσω

Τὸ ξυνοπικὸ κρεββάτι σας καὶ τίς λαμπάδες

Τοῦ γάμου σας περήφανα κρατήσω! Ἡ μαύρη,

"Ὡ τί παθαίνω ἀπὸ τὸ πείσμα τῆς ὀργῆς μου!

Μάτια κ' λοιπὸν σῆς μοσχανάβρεψα, παιδιὰ μου,

Μάτια ἐταλαιπωρήθηκα βρασανισμένη

Τόσο, ὕστερ' ἀπ' τοῦ γεννητοῦ τοὺς τόσους πόνους!

"Ἀλήθεια ἡ ἔρμη εἶχε σὲ σῆς πολλὲς ἐλπίδες

Νὰ μὲ γεροκομήσετε, καὶ σὺν παθῆνω

Τὰ χέρια σας νὰ μὲ στολίσουνε, ὅπως ὅλοι

Τὸ ἐπιθυμοῦνε! Μὰ ὄλεσε μοῦ οἱ γλυκὲς ἐλπίδες

Πᾶνε πλιὰ τῶρα! Χωρισμένη ἀπὸ τὰ δυὸ σας,

Μαύρη καὶ θλιθερὴ ζωὴ ἐγὼ θὰ περάσω,

Καὶ σῆς μὲ τὰ γλυκὰ ματάκια σας, μακροῦλα

Δὲ θὰ ξαναἰδῆτε πλιὰ στὴ ζωὴ τὴν ἄλλη! | α |

"Ἄχ γιατί, παιδάκια μου, μὲ κοιτάζετε" ἔτσι;

Γιατὶ ἔτσι μοῦ γελᾶτε τὸ ὑστερὸ σας γέλι;

"Ὡχ τί νὰ κάνω; ἐλιγοκάρδισα, γυναῖκες,

Σὺν εἶδα τῶν παιδιῶν τὰ πρόσχαρα ματάκια:

Ποτέθ θὰ τολμήσω "Ὅ,τι κακὸ ἀπ' τὸ νοῦ μου

Στὸν ἀνεμο! Κ' ἐγὼ θὰ πάρω τὰ παιδιὰ μου

Νὰ φύγω ἰδῶθε. Ποιά μου ἡ ἀνάγκη νὰν τὰ βλάψω

"Ἀφοῦ, γιὰ νὰ πικράνω τὸν πατέρα, ἡ ἴδια

Διπλὰ θὰ πικραθῶ; Ποτέ! μακρὴ ἀπ' τὸ νοῦ μου!..

Μὰ εἶνε σωστὸ νὰ θλίθωμαι; Νάφῃσω θέλω

Τοὺς ἐχθρούς μου ἀπειραχτούς νὰ μ' ἀναγελοῦνε;

Μακρὴά μου ὁ φόβος" τί ὄλα μου τὰ λόγια ἔτοῦτα

(β) Ὁ "Ἄδης.

(α) Στὸν κάτω κόσμο ἐστὶς ἀθῶα δὲ θὰ μὲ ξανα-
ἰδῆτε κολασμένη παῖδοφόνισσα" μὰ τὰ παιδιὰ αὐτῆ
ζωὴ τὴν ἄλλη» ἐννοοῦν, στὴ ζωὴ ποῦ θὰ κάνουν στὸ πα-
λάτι μὲ τὸν πατέρα.

Ἄ. Τ. Λεάντρος. Κέκλαιγε κι αὐτός;

Ἄ. Τ. Κάρκια. Αὐτὸς γιατί νὰ κλαίει;...

Ἄ. Τ. Μάρθα (δυνατὰ καὶ νευρικὰ). Λεάντρο, κάθισε ἡ-
συχά. Κάρκια, ἄλλη ὥρα μᾶς τὰ λὲς ὅλα. Καλὰ τώρα λοι-
πόν.

Ἄ. Τ. Κάρκια. Τί ἐπαθες;

Ἄ. Τ. Μάρθα. (τὸ ἴδιο). Σώπαινε λοιπόν... σώπαινε!

Ἄ. Τ. Κάρκια. Μὰ τί ἔχεις; Θέλεις νὰ σοῦ φέρω τὸ
κάλλι;

Ἄ. Τ. Μάρθα(στὸν Περικλῆ, πάντα ταραγμένη, χωρὶς νὰ
προσέχει στὴν Κάρκια). Ἀλήθεια, κ. Περικλῆ, πῆτε μας
μερικὰ τοῦ Πολέμου;

Ἄ. Τ. Περικλῆς. Καλῆτερα, ματαμαζεῖ, νὰν τὰ ξεχάσουμε
ὀλότελα.

Ἄ. Τ. Λεάντρος (ἐρχεται κοντὰ του). Πολεμήσατε
κίσεις, κ. Περικλῆ;...

Ἄ. Τ. Κάρκια. Δὲν τὸ ξέρεις τάχα; Τόσες φορές δὲν τὰ
εἶπαμε στὸ τραπέζι; Ὁ κ. Περικλῆς εἶταν ἐθελοντῆς στὰ
Δελῆρια κ' ὕστερα στὸ Βελεστίνο μὲ τὸ Σμολέσκη καὶ πο-
λέμησέ γενναῖα.

Ἄ. Τ. Λεάντρος. Σκοτώσατε τὸ λοιπὸν πολλοὺς; (μ'
ἀπορία).

Ἄ. Τ. Κάρκια. Οὐ, ἀνοησίς λές...

Ἄ. Τ. Μάρθα. Πῶς εἶναι ἡ συγκίνηση τοῦ πολέμου, κ'
Περικλῆ;

Ἄ. Τ. Περικλῆς. Ὅσο γι' αὐτό, εἶναι μεγάλη.

Ἄ. Τ. Μάρθα. Πῶς θὰ ἤθελα νὰν τὴν αἰστανόμουν!

Ἄ. Τ. Κάρκια. Σώπα, καλέ, φρίκη εἶναι ὁ πόλεμος.

Ἄ. Τ. Λεάντρος. Πότες νὰ μεγαλώσω καὶ νὰ ἰδεῖς..

Ἄ. Τ. Μάρθα. Γιομίσσατε κ' οἱ δυὸ σας ἀνοησίς τὸν
κόσμο σήμερα...

Ἄ. Τ. Λεάντρος. Γιατὶ; τί εἶπα ἐγὼ;

Ἄ. Τ. Μάρθα. Σώπα πιά, καημένα. Πήγαυε" θάνησχεῖ
ἡ μπόνα σου μέσα. Δὲ θὰ διαβάσεις τὰ μαθήματά σου;

(στὸν Περικλῆ). Μὰ τί εἶδους συγκίνηση εἶναι αὐτῆ τοῦ
πολέμου;

Ἄ. Τ. Περικλῆς. Φυσικὰ ἰδιαίτερη ὀλωσδιόλου" οὔτε τῆ
φαντάζομουν ἔτσι προπῆτερα καὶ τώρα τί νὰ σῆς πῶ; τῆ
νυσταλγῶ ὀλοένα.

Ἄ. Τ. Μάρθα. Θὰ εἶναι ὠραῖο πρᾶμα οἱ μπόμπες, ἡ
βουή, τὰ κουφάρια... Πῶς θὰ ἤθελα νὰ μοῦ ἔρχονταν ἔτσι
μιὰ σφαῖρα στὸν πόλεμο. Τὸ ὠραιότερο πρᾶμα στὸν κό-
σμον εἶναι νὰ σκοτώνεσαι κανεὶς στὸν πόλεμο..

Ἄ. Τ. Κάρκια. (διακόβοντας μὲ μικρὸ γέλιο). Ἡ καλο-
γρέτσα πάλι (σηκόνεται). Μὲ συχαρεῖτε ἰμένα, κ. Πε-
ρικλῆ μιά στιγμῆ. (φεύγει).

(Ἄκολουθεῖ)